

**ÓZBEKSTAN RESPUBLIKASÍ JOQARÍ BILIMLENDIRIW, ILIM HÁM
INNOVACIYALAR MINISTRILIGI**

**ÁJINIYAZ ATÍNDAGÍ NÓKIS MÁMLEKETLIK
PEDAGOGIKALÍQ INSTITUTÍ**

**QARAQALPAQ TILIN OQÍTÍW METODIKASÍ
PÁNI BOYÍNSHA**

SILLABUS

Kúndizgi bólim ushın

Bilim tarawı:	100000 – Gumanitar
Tálim tarawı:	110000 – Pedagogika
Tálim baǵdarı:	60111500 – Ana tili hám ádebiyatı (qaraqalpaq tili ádebiyatı) 3-kurs ushın IV semestr

	boladı;
BBN4	Bilimlendiriw tarawındaǵı innovaciyalıq iskerlik tiykarların ózlestiredi.
Kónlikpeler:	
BBN5	Qaraqalpaq tilin oqıtıw metodikası pání boyınsha ilimiy izertlewler alıp barıwda qollanılatuǵın zamanagóy jantasıwlar hám innovaciyalıq texnologiyalardan xabardar boladı, pándi oqıtıwda qollanılatuǵın házirgi zaman talapların biledi
BBN6	Qaraqalpaq tilin oqıtıw metodikası pániniń mazmunı, quralları, metodları hám formalarınıń baylanısı menen izbe-izligin támiyinlenip, sabaqlarda bilim beriw resurslarınan nátiyjeli paydalanadı.
BBN7	Oqıtıw mazmunına tiyisli maǵlıwmatlardı qayta islew, ulıwmalastırıw hám oqıwshılardıǵa jetkeriw kónlikpelerine iye boladı.
BBN8	Qaraqalpaq tilin oqıtıw metodikası pání sabaqlarında zamanagóy innovaciyalıq pedagogikalıq texnologiyalardı qollanǵan halda, sabaqlarda qoyılatuǵın zamanagóy talaplar tiykarında sabaqlardı shólkemlestiriw uqıplılıqlarına iye boladı, sonday-aq zamanagóy jantasıwlar hám innovaciyalardan kásiplik iskerliginde paydalana aladı.
BBN9	Qaraqalpaq tilin oqıtıw metodikası pání ilimin izertlewdegi jetiskenlikler, sózlik quramınıń bayırında qollanılıwı boyınsha izertlewlerden xabardar boladı.
BBN10	Studentlerge pán boyınsha ámeliy hám seminar sabaqlarında ózlestirilgen barlıq temalar boyınsha shınıǵıwlar islew, tallay alıw, seminar sabaqların shólkemlestiriw, olardıǵa baylanıslı juwmaqlardıǵa keliw, til nızamlılıqların durıs anıqlay alıw sıyaqlı wazıypalardı úyrenedi.

Pán mazmunı	
Sabaq forması: lekciya (LS)	
L1	Qaraqalpaq tilin oqıtıwdıń maqseti, wazıypası, oqıtıwdıń didaktikalıq principi
L2	Qaraqalpaq tilin oqıtıw metodları
L3	Sabaq tipleri
L4	Oqıtıwdı shólkemlestiriw hám ótkeriw usılları
L5	Qaraqalpaq tili fonetikasın oqıtıw
L6	Qaraqalpaq tili leksikasın oqıtıw
L7	Kásiplik leksikanı dialekt termin sózlerdi oqıtıw
L8	Qaraqalpaq tili morfologiyasın oqıtıw
L9	Sóz shaqapların oqıtıw
L10	Qaraqalpaq tili sintaksisin oqıtıw
L11	Sóz dizbeklerin oqıtıw
L12	Gáp aǵzaların oqıtıw
L13	Jay gáplerdi oqıtıw
L14	Qospa gáplerdi oqıtıw
L15	Araqalpaq tiliniń stilistikasın oqıtıw

Sabaqlardıń forması: seminar sabaqlar (SS)	
Á1	Sabaq tipleri boyınsha is joba dúziw
Á2	Tematikalıq joba dúziw
Á3	Sabaqtı analizlew hám oǵan protokol dúziw
Á4	Jazba jumıslar alıw hám sóz mádeniyatın rawajlandırıw
Á5	Oqıtıw metodların úyretiw
Á6	Jańa pedagogikalıq texnologiyanı úyretiw
Á7	Oqıtıwdı shólkemlestiriw
Á8	Oqıtıwdı ótkeriw usılları

Á9	Oqıwshılardıń sóz baylıǵın arttırıw boyınsha jumıslar
Á10	Qaraqalpaq tili boyınsha klastan tıs jumıslar
Á11	
Á12	Jańa oqıtıw usılların izlestiriw hám islep shıǵıw
Á13	Innovacialıq usıllardı islep shıǵıw
Á14	Jańa pedtexnologiyalardı izlestiriw hám islep shıǵıw
Á15	Innovacialıq organayzerlerden oqıtıwda paydalanıw

Ózbetinshe jumıslar (ÓJ)		
1.	Seminar hám ámeliy sabaqlarǵa tayarlıq kóriw hám úy tapsırmaların orınlaw	30 saat
2.	Mashqalalı máseleler (kazuclar) dúziw	6 saat
3.	Berilgen dereklerden awdarmalaw	6 saat
4.	Páńge baylanıslı assımentlerdi orınlaw	6 saat
5.	Konferenciylarǵa tezis tayarlaw	6 saat
6.	Berilgen tema boyınsha prezentaciylar tayarlaw	6 saat

Tiykargı ádebiyatlar (TÁ)	
1.	E. Berdimuratov., Q. Pirniyazov, E. Allazarov. Qaraqalpaq tilin oqıtıw metodikasi. Nókis, 2023.
2.	V.Tóxliev va boshqalar. Ózbek tili óqitish metodikasi T., 2006

Qosımsha ádebiyatlar (QA)	
1.	
2.	.Nazarov S. Ózbek tili óqitish metodikasi T., 1995
3.	Isabaev K. Qazaq tilin oqıtıw metodikasi, Toshkent, 2004
4.	Mirzakulov A. Grammatika óqitishning lingvistik asoslari T., 1994
5.	Ćulamov A, Ona tilini óqitish prinsiplari va metodlari T., 1997
6.	Ćulamov A, Nematov S. Ona tilin óqitish metodikasi T., 2002.
7.	Жусанбаева С. Б., Әлімтаева Л.Т. Қазақ тілін оқытудың инновациялық әдістемесі. Алматы: Қазақ университеті, 2016. – 209 б.

Studenttiń pán boyınsha ózlestiriw kórsetkishin qadaǵalawda tómenдеgi ólshemler usınıladı:	
a) 5 bahasın alıw ushın studenttiń bilim dárejesi tómenдеgilerge juwap beriwi kerek:	
➤	Pánniń mazmunın tolıq ashıp bere alsa;
➤	Pándegi temalardı bayanlawda ilimiylik hám logikalıq saqlanıp, ilimiy qátelik hám qátelerge jol qoyılmasa;
➤	Pán boyınsha tema materiallarınıń teoriyalıq yaki ámeliy áhmiyeti haqqında anıq kózqarasqa hám maǵlıwmatlarǵa iye bolsa;
➤	Pán átirapında ózbetinshe erkin pikirlew qábiletin kórsete alsa;
➤	Berilgen sorawlarǵa anıq hám tolıq juwap bere alsa;
➤	Konspektke puqta tayarlangan bolsa;
➤	Óz betinshe jumıslardı tolıq hám anıq orınlagan bolsa;
➤	Páńge baylanıslı kórsetpeler hám normativ hújjetlerdi tolıq ózlestirgen bolsa;
➤	Páńge baylanıslı temalar boyınsha ilimiy maqala yaki tezislerdi járiyalagan bolsa;
➤	Tariyxıy processlerdi talqılay alsa;
b) 4 bahasın alıw ushın studenttiń bilim dárejesi tómenдеgilerge juwap beriwi kerek:	
➤	Pánniń mazmunın túsingen, pándegi temalardı bayanlawda ilimiy hám logikalıq qáteliklerge jol qoymasa;

➤	Pán mazmunınıń ámeliy áhmiyetin tusingen bolsa;
➤	Pán boyınsha berilgen wazıypa hám tapsırmalardı oqıw jobası tiykarında orınlasa;
➤	Pán boyınsha berilgen sorawlarǵa durıs juwap bere alsa;
➤	Pán boyınsha konspektte puqta qalıplestirgen bolsa;
➤	Pán boyınsha óz betinshe jumıslardı tolıq orınlaǵan bolsa;
➤	Pánge baylanıslı kórsetpeler hám normativ hújjetlerdi ózlestirgen bolsa;
V) 3 bahasın alıw ushın studenttiń bilim dárejesi tómendegilerge juwap beriwi kerek:	
➤	Pánniń boyınsha ulıwma túsinikke iye bolsa;
➤	Pándegi temalardı tar formada qamtıp, bayanlawda ayırım qáteliklerge jol qoysa;
➤	Bayanlaw anıq bolmasa;
➤	Pán átirapında sorawlarǵa gúmilji hám qáte juwap alınsa;
➤	Pán boyınsha tekst puqta jarıtılmaǵan bolsa.
G) tómendegi jaǵdaylarda studenttiń bilim dárejesi qanaatlandırarsız 2 bahası menen bahalanıwı múmkin:	
➤	Pánniń boyınsha sabaqlarǵa tayarlıqlar kórilmeǵen bolsa;
➤	Pándegi boyınsha sabaqlarǵa baylanıslı heshqanday túsinikke iye bolmasa;
➤	Pándegi boyınsha tekstlerdi basqalardan kóshirilse;
➤	Pándegi boyınsha tekstte qopal qátelikge jol qoyılǵan bolsa;
➤	Pán boyınsha berilgen sorawlarǵa juwap alınbasa;
➤	Pándi bilmese.

Sillabus avtorı:	Allanazarov E. – Qaraqalpaq tili kafedrasınıń docenti, f.i.k.
E-mail:	eallanazarov@mail.ru
Mákeme:	NMPI Qaraqalpaq tili kafedrası
Pikir bildiriwshiler:	QMU qaraqalpaq til bilimi kafedrası professsorı filologiya ilimleriniń doktorı Qudaybergenov M.. NMPI Akademiyalıq liceyi qaraqalpaq tili hám ádebiyatı pání oqıtıwshısı Sankibaeva N..

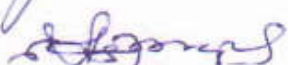
Bul sillabus instituttıń oqıw-metodikalıq Keńesiniń 28-06 2025-jil 11 -sanlı jıynalıstıń protokoli menen tastıyqlanǵan.

Bul sillabus qaraqalpaq tili kafedrasınıń 26-08 2025-jil 11 -sanlı jıynalıstıń protokoli menen tastıyqlanǵan.

Oqıw-metodikalıq basqarma baslıǵı: _____ A. Abdiev

Türkiy tiller fakulteti dekanı: _____ B. Davletov

Qaraqalpaq tili kafedrası baslıǵı: _____ G. Patullaeva

Dúziwshi: _____ E. Allanazarov

